

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Garðabær, 16. janúar 2024
Málsnúmer: 202312-0012
IAS/OKV/BK

Efni: Vegur um Jónsnes, tilkynning til ákvörðunar um matskyldu

Vísað er í tölvubréf frá Skipulagsstofnun, dags. 8. desember 2023 þar sem óskað er eftir umsögn um matskyldu framkvæmdar, vegs um Jónsnes.

Landeigandi áformar að leggja um 5,6 km langan veg frá afleggjara við Stykkishólmsveg að íbúðarhúsi á Jónsnesi. Ógreinileg slóð liggur frá Jónsnesi að Hofstöðum og er fyrirhugað að fylgja henni frá Jónsnesi rétt austur fyrir Skálaholt en þar er fyrirhugaður nýr vegur sem liggur í norðvestur á milli Ögurvatns og Hofstaðavatns að núverandi vegi að Vogsbotni og honum fylgt að Stykkishólmsvegi. Opnuð verður ný náma í Skálaholti þar sem efni verður tekið í veginn.

Náttúrufræðistofnun hefur kynnt sér gögnin og vill koma eftirfarandi athugasemdum á framfæri.

Nýi vegurinn fer að miklu leyti um óraskað land. Hann mun mikið til þræða holt gróin lyngmóum og fjalldrapamóum, m.a. Hellisás og Arnarás, og þvera óframræst votlendi milli ása og holta. Votlendið greinist ekki vel frá mólendisvistgerðum á vistgerðakorti, sem er þekktur galli í kortinu. Til er gróðurkort frá svæðinu sem sýnir að um er að ræða flóa og mýrar með klóffifu eða mýrastör og eru ríkar af runnum og lyngi (V8 klóffifa-bláberjalýng-fjalldrapi, U3 mýrastör/stinnastör-fjalldrapi). Hér er því líklega um votlendisvistgerðinar brokflóavist og runnamýravist að ræða sem báðar hafa verið metnar með mjög hátt verndargildi. Út frá gróðurkortu og fyrirhugaðri legu vegarins mætti áætla gróflega að nýi vegkaflinn fari samanlagt um 1 km af óframræstu votlendi, sem er um þriðjungur þess vegkafla (1. mynd). Telja þar mest kaflar milli Ögurvatns og Hofstaðavatns en þar stendur til að setja tvö ræsi.

Fjólubláa vegstæðið sem á að laga er 2,4 km á lengd. Lítið ber á slóðinni í landinu af loftmyndum að dæma en hún þræðir m.a. grösuga kamba meðfram fjörum og fer um strjálgróna mela. Slóðin liggur einnig um votlendi sem að litlum hluta hefur verið framræst og þverar fitjasvæði í grennd við Nauthól. Gróft áætlað fer slóðin samanlagt um 0,6 km votlendis en þverunin yfir fitjarnar nemur um 140 m kafla. Þar er gert ráð fyrir tveimur ræsum í veg.

Vegslóðin (rauð lína) víkur frá slóð sem nú þegar er til staðar (blá lína) við Kolaborg þar sem tún eru í framræstri mýri.

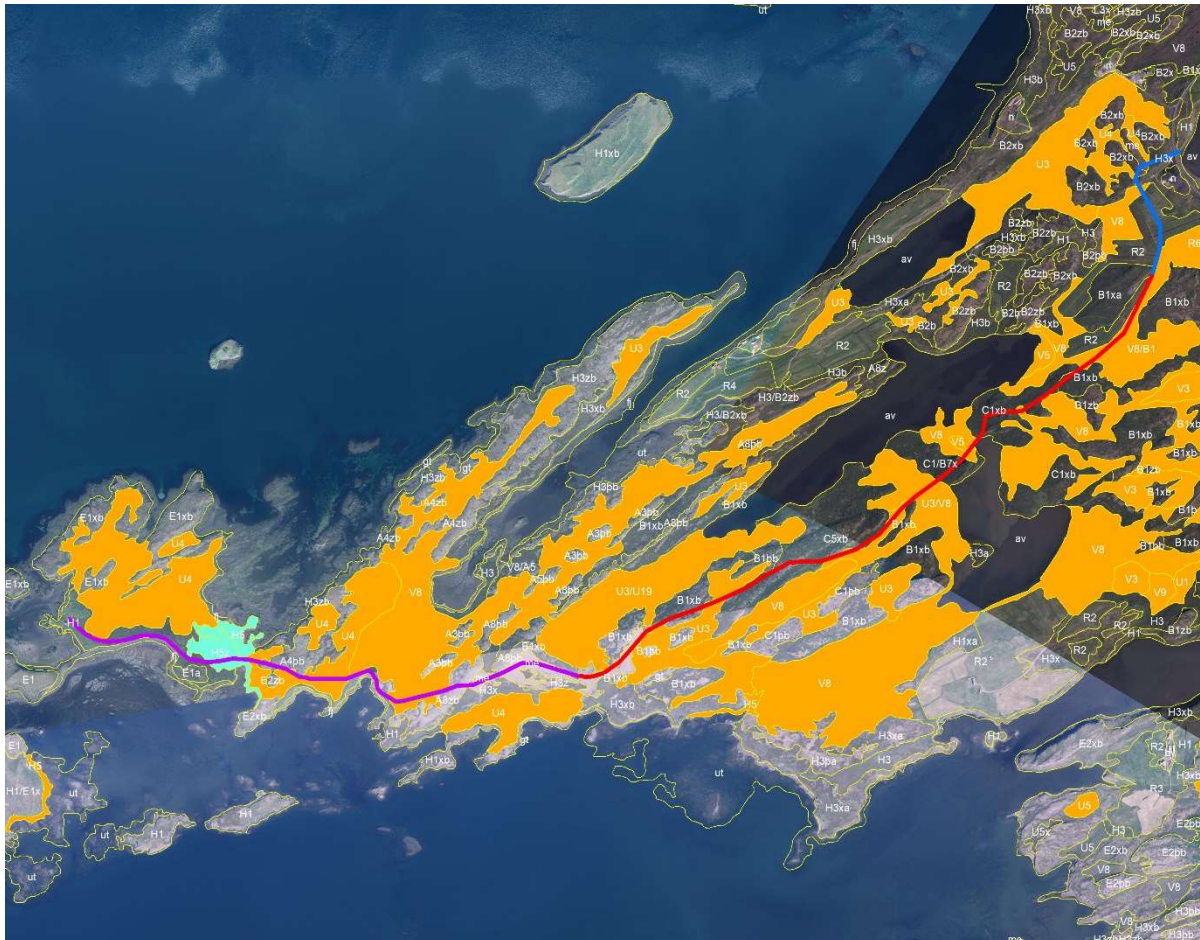
Gera má ráð fyrir að sú mósaík vistgerða sem þarna er að finna standi undir miklum þéttleika vaðfugla sem flestir teljast til svokallaðra ábyrgðartegunda Íslands. Er þá miðað við að um eða yfir 20% af Evrópustofni viðkomandi tegundar nýti Ísland til varps eða komi hér við á ferðum sínum. Einnig má nefna himbrima en hann verpur við bæði Ögur- og Hofstaðavatn (Róbert A. Stefánsson, munnleg heimild).

Tvö arnaróðöl eru þekkt við Jónsnes en þau hafa ekki verið í ábúð síðustu ár. Það er þó ekki ólíklegt að þau verði nýtt einhvern tíma á næstu árum og því mikilvægt að fyrirhugaðar

framkvæmdir fari fram utan tímabilsins 15. mars - 15. ágúst, líkt og ráðgert er skv. meðfylgjandi greinargerð.

Ekki kemur fram í greinargerðinni ástæða þess að til stendur að leggja nýjan veg frá Skálholti að Kolaborg í stað þess að fylgja gömlu slóðinni á milli Skálaholts og Hofstaða en hún þræðir grösuga kamba meðfram ströndinni og lítt gróna mela.

1. mynd. Gróðurkort með áætluðu vegstæði. Votlendi og sjávarfitjar skv. gróðurkorti NÍ er sýnt sem gulir (votlendi) og bláir (fitjar) flákar. Blá lína: núverandi vegur sem nýr vegur er tengdur inn á (0,7 km). Rauð lína: nýtt vegstæði (3,2 km). Fjólublá lína: eldra vegstæði sem verður lagað til (2,4 km).

Það er mat Náttúrufræðistofnunar Íslands að fyrirhugaður vegur um Jónsnes skuli fara í mat á umhverfisáhrifum. Taka þarf út bæði gróður og fuglalíf á fyrirliggjandi vegslóð frá Jónsnesi að Hofstöðum og í fyrirhuguðu nýju vegstæði frá Skálholti að Kolaborg og bera þessa kosti saman.

Virðingarfyllt,

Ingvar Atli Sigurðsson
jarðfræðingur

